

I CKN 249/98, Ustalenie nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa na podstawie dekretu o majątkach opuszczonych i poniemieckich w związku z utratą posiadania nieruchomości podczas wojny przez właściciela pochodzenia żydowskiego. - Wyrok Sądu Najwyższego

LEX nr 1232183

Wyrok

Sądu Najwyższego

z dnia 1 grudnia 1999 r.

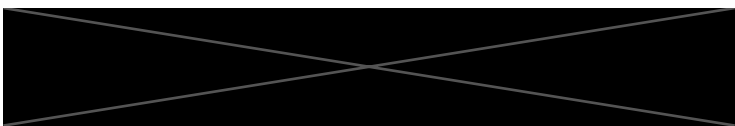
I CKN 249/98

TEZA aktualna

Przewidziany w art. 481 § 1 k.c. obowiązek zapłaty odsetek nie jest uzależniony od zwłoki dłużnika, lecz od opóźnienia. Dłużnik popada w spóźnienie, gdy nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się wymagalne. Roszczenia z tytułu zachowku stają się wymagalne, przy dziedziczeniu testamentowym od ogłoszenia testamentu, gdyż od tej daty rozpoczyna bieg przedawnienie.

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Sentencja

Sąd Najwyższy Izba Cywilna po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 1999 r. na rozprawie sprawy z powództwa Gminy W. przeciwko Joskowi G. z udziałem interwenienta ubocznego Stefana M. o ustalenie na skutek kasacji interwenienta ubocznego Stefana M. od wyroku Sądu Wojewódzkiego w W. z dnia 21 października 1997 r., oddala kasację.

Uzasadnienie faktyczne

Wyrokiem z dnia 21 października 1997 r. Sąd Wojewódzki oddalił rewizję interwenienta ubocznego Stefana M. od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 31 stycznia 1996 r. ustalającego, że Skarb Państwa nabył na podstawie dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13,

poz. 87 z późn. zm.) własność nieruchomości o powierzchni 1.672 m² położonej w W. przy ul. P., bliżej opisanej w tym wyroku. Rozstrzygnięcie to jest wynikiem ustalenia, że Jusek G., który był właścicielem wymienionej nieruchomości, w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. utracił jej posiadanie, a następnie go nie odzyskał.

Wymieniony na wstępie wyrok zaskarżył kasacją interwenient uboczny. Podstawę kasacji stanowi naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej wykładni art. 1 ust. 1 dekretu o majątkach opuszczonych i poniemieckich i niewłaściwym jego zastosowaniu. Skarżący wniósł o zmianę wyroku Sądu Wojewódzkiego i oddalenie powództwa.

Uzasadnienie prawne

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z uzasadnienia kasacji wynika, że skarżący upatruje naruszenie art. 1 ust. 1 dekretu o majątkach opuszczonych i poniemieckich w błędnej wykładni użytego w tym przepisie zwrotu "w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r.", co doprowadziło do niezasadnego zastosowania tego przepisu. Zarzut ten jest niezasadny. Według ustaleń, na których oparty został zaskarżony wyrok, a które poczynione zostały m.in. na podstawie zeznań świadka S. M., Jusek G. uciekł w czasie wojny prawdopodobnie do Związku Radzieckiego, nie powrócił i nie odzyskał posiadania nieruchomości. Ustalenia te wiążą Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu kasacji. Wynika z nich że Jusek G. utracił posiadanie nieruchomości "w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r." w rozumieniu art. 1 ust. 1 dekretu o majątkach opuszczonych i poniemieckich. Wbrew zapatrywaniu skarżącego przytoczone ustalenia dają podstawę do stwierdzenia istnienia nie tylko związku czasowego ale i związku przyczynowego pomiędzy utratą posiadania nieruchomości przez Joska G. a wojną. Jusek G. bowiem "uciekł", a rzeczą powszechnie znaną jest (art. 228 § 1 k.p.c.) jakie niebezpieczeństwa groziły obywatelom narodowości żydowskiej w czasie wojny w W., wobec czego związek między utratą przez niego posiadania nieruchomości (na skutek ucieczki spowodowanej wojną) a wojną jest oczywisty.

Z przytoczonych względów nie można dopatrzeć się dokonania przez Sąd Wojewódzki błędnej wykładni art. 1 ust. 1 dekretu o majątkach opuszczonych i poniemieckich a w konsekwencji i naruszenia tego przepisu przez jego zastosowanie.

Skoro okazało się, że kasacja nie ma usprawiedliwionej podstawy, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 393¹² k.p.c.).